

EFFECTIEF MIDDELENPAKKET

Deze nieuwsbrief geeft een overzicht van de resultaten in 2006 van het door Hoofdproduct-schap Akkerbouw (HPA), Productschap Granen Zaden en Peulvruchten (GZP) en het Product-schap Tuinbouw (PT) gefinancierde project 'Effectief middelenpakket' voor de akkerbouw en de vollegrondsgroenten. Doel is om een effectief gewasbeschermingsmiddelenpakket beschikbaar te krijgen dan wel te behouden, zodat een rendabele teelt mogelijk blijft. Daarbij richten de projectmedewerkers (van HPA/GZP en LTO Vollegrondsgroenten) zich vooral op de 'kleine toepassingen', omdat daarvoor vanuit de gewasbeschermingsindustrie minder aandacht is.

Aardappelen

- Aaltjes en ritnaalden. Nemathorin 10 G had een toelating voor bestrijding van aardappelcysteaaaltjes. In 2006 zijn hier toelatingen bijgekomen voor de bestrijding van wortellesie- en vrijlevende aaltjes en ritnaalden.
- Schimmelziekten. In 2006 is Signum toegelaten voor bestrijding van Alternaria. De toelating van Maneb WP BASF en Dithane M-22 spuitpoeder is in 2006 ingetrokken (opgebruiktermijn tot 1-11-2007). De toelating van het Phytophthoramiddel Forum wordt per 1-1-2007 ingetrokken. Lirotect super 375 SC mag nu ook in de bewaring van consumptieaardappelen worden toegepast.
- Onkruid. Boxer is in 2006 toegelaten in zetmeelaardappelen.

Uien

- Uienvlieg. De nieuwe gewasbeschermingsmiddelenwet verbiedt de import van met Oncol behandeld uienzaad. HPA heeft daarom vrijstelling aangevraagd voor Oncol. Die aanvraag is nog niet toegekend.
- Onkruid. Boxer en Gallant zijn toegelaten in ui, mogelijkheden voor andere middelen worden onderzocht.

Bieten

- Emelten. Het HPA heeft in 2006 vrijstelling gevraagd en gekregen voor Talstar voor bestrijding van emelten in bieten; voor 2007 is verlenging verkregen. Voor bestrijding van emelten in **grasland** is in 2006 IPM400 vrijgesteld. In 2007 is dat niet meer mogelijk: er is daarom een ander middel aangevraagd. Emelten in **granen** is door de overheid niet als knelpunt erkend, waardoor vrijstelling niet mogelijk is.
- De toelating van Cruiser 600 FS eind 2006 biedt bietenzaad bescherming tegen bodeminsecten.

Granen

- Schimmelziekten. In 2006 zijn nieuwe fungiciden beschikbaar gekomen voor de graanteelt. Prosaro is toegelaten voor bestrijding van blad- en aarziekten in tarwe en triticale. Olympus, een combimiddel van Amistar en Daconil, is toegelaten voor septoriabestrijding in tarwe. Venture is toegelaten in tarwe, gerst, triticale, winterrogge en haver. Bariton is toegelaten voor behandeling van tarwe- en gerstzaaizaad. De toelating van Fortress is vervallen (opgebruiktermijn tot 1-7-2007).

- Onkruid. Primstar heeft nu ook een toelating gekregen voor gebruik in zomergranen.
- Onkruid in **teff**. De toelating van het gewenste herbicide (via derdenaanvraag) wordt begin 2007 verwacht.
- Slakken. Middelen op basis van metaldehyde mogen niet meer gebruikt worden in de periode van 1 september tot 1 maart. In najaarsgezaaide akkerbouwgewassen vormen slakken echter juist in deze periode een probleem. Het HPA heeft daarom vrijstelling aangevraagd en gekregen voor gebruik in **wintergranen, graszaad en koolzaad** in de najaar- en winterperiode. Verder wordt gewerkt aan toelating van zaadbehandelingsmiddelen tegen slakken voor deze gewassen.

Graszaden

- Onkruid. Na een periode van vrijstelling is Boxer in 2006 regulier toegelaten voor de graszaadteelt. Verder is het middel Primstar (combinatie van Primus en Starane) in 2006 toegelaten.
- Schimmelziekten. Op aanvraag van GZP is het fungicide Acanto in 2006 toegelaten voor graszaadteelten.

Vlas

- Onkruid. Bromotril 250 SC is op aanvraag van het HPA toegelaten. Ook is de grassenbestrijder Gallant toegelaten. Enkele andere aanvragen zijn in voorbereiding.
- Bodeminsecten. De toelatingsaanvraag voor een zaai-zaadbehandelingsmiddel loopt nog.
- Schimmelziekten. Uit onderzoek blijkt dat toepassing van fungiciden tegen onder andere meeldauw tot interessante opbrengstverhogingen kan leiden. De mogelijkheden om toelatingen te verkrijgen, worden onderzocht.

Blauwmaanzaad, karwij, koolzaad

- Onkruid. Boxer is in 2006 op aanvraag van GZP in **blauwmaanzaad en karwij** toegelaten. Het HPA-gefinancierde onderzoek naar geschikte herbiciden voor **koolzaad en karwij** heeft geleid tot enkele lopende toelatingsaanvragen voor koolzaad; voor karwij wordt het onderzoek nog voortgezet.
- Legering in **koolzaad en wintergerst**. Er loopt een uitbreidingsaanvraag voor een middel.
- Schimmelziekten in **karwij**. In 2006 zijn twee derdentoelatingsaanvragen ingediend voor fungiciden tegen verbruining. Bij de ene aanvraag zijn ook crambe en graszodenteelt meegenomen, de andere aanvraag lift mee met een aantal groentegewassen. Ondanks projectinspanningen vervalt - met een op gebruikertermijn van 1 jaar - per 1-1-2007 de toelating van Ronilan, dat onder andere wordt ingezet tegen sclerotienrot in **karwij, blauwmaanzaad, erwten en bonen**. De toelating van Ronilan in karwij is in de loop van 2006 ingeperkt tot karwij die niet bedoeld is voor humane consumptie (zoals karwij voor carvon-productie).
- Koolzaadglanskever in **koolzaad**. In 2006 kwamen er meldingen dat deze kever niet goed meer bestreden wordt met de toegelaten middelen. Omdat een nieuw gewenst middel voor seizoen 2007 nog niet toegelaten zal zijn, is vrijstelling voor Talstar aangevraagd en verkregen.

Diverse kleine akkerbouwgewassen

- Onkruid in **cichorei**. In 2006 is een derdentoelatingsaanvraag ingediend voor gebruik van een herbicide in cichorei, meekrap, raketblad en aspergeplantgoed.
- Onkruid in **Digitalis (vingerhoedskruid)**. Na een periode van vrijstelling is Gallant in 2006 regulier toegelaten. Dit middel voor grassenbestrijding heeft een uitbreiding van de toelating gekregen voor een aantal (kleine) akkerbouw- en vollegrondsgroentegewassen, zoals landbouwerwten en -bonen, vlas, uiachtigen, valeriaan en kruisbloemige groenbemesters.
- Onkruid in **oregano**. In 2006 zijn Goltix WG en Gallant vrijgesteld voor gebruik in oregano; voor 2007 is dit verlengd.
- Onkruid in **raketblad** en in **meekrap**. In 2006 en 2007 is Titus vrijgesteld voor gebruik in raketblad, en Lontrel voor meekrap. Derdentoelatingsaanvragen zijn in voorbereiding. Ook worden raketblad en meekrap meegenomen in enkele andere (derden)toelatingsaanvragen die in voorbereiding zijn.
- Schimmels in **ginseng**. In 2006 was het middel Shirlan wederom beschikbaar via een vrijstelling, voor 2007 is dit verlengd; een derdentoelatingsaanvraag is ingediend.
- Onkruid in **bloemzaadteelt**. Goltix WG is in 2006 regulier toegelaten, op aanvraag van de sector ('derdenaanvraag'). Ook bloemzaadteelt wordt zo mogelijk in andere aanvragen meegenomen.

Diverse vollegrondsgroenten

- Onkruid in **prei**. De aankoop van Lentagran was in 2006 weer mogelijk, daarnaast kreeg Bromoxinil een beperkte toelating in prei.
- Trips in **prei**. Net als in 2003, 2004 en 2005 werd in 2006 de vrijstelling voor Mesurool in prei afgegeven. Voor 2007 heeft LTO opnieuw een vrijstelling aangevraagd en gekregen. Om trips goed te kunnen bestrijden zijn nog meer middelen nodig. Inzet is om in 2007 nog twee middelen beschikbaar te krijgen.
- Plagen in **kool**. In 2006 hadden de kooltelers de keuze tussen Gaucho en Admire om luis en koolgal-mug te bestrijden. Voor het eerst gold de vrijstelling ook voor de dummpil. Voor 2007 zijn deze toepassingen weer vrijgesteld en is op verzoek van LTO en Plantum NL de phyto-drip toegevoegd. Voor trips in sluitkool is zowel in 2006 als in 2007 Mesurool vrijgesteld. Daarnaast is in 2006 de beheersing van trips in sluitkool onderzocht. De meeste aandacht is gegaan naar de belangrijkste plaag in kool, de koolwittevlug. Hoewel PT jaarlijks middelen laat testen is nog geen toelating of vrijstelling van een middel mogelijk.
- Onkruid in **peen**. De toelating van Dosanex zou in 2003 ingetrokken moeten worden, maar er is tot 2007 uitstel verkregen. In 2004 is een traject in gang gezet dat moet leiden tot een toelating van een alternatief in 2008. In 2006 is de toelating van een alternatief aangevraagd. Het streven is om in 2007 op meerdere locaties praktijkproeven aan te leggen.
- Wortelvlug in **peen**. Ook voor Birlane geldt dat het middel ingetrokken zou worden in 2003, maar ook hier is uitstel verkregen tot 2007. Er is nog geen duidelijk alternatief voor Birlane en Dimethoaat.
- Witte roest en mycosphaerella in **boerenkool** en witte roest in **sluitkool** is opgelost door toelating van Signum in december 2004 en Ortiva en Amistar in augustus 2005. LTO tracht nog een ander fungicide uit een andere werkzame groep beschikbaar te krijgen voor boerenkool.
- Onkruid in **schorseneren**. In 2005 is duidelijk geworden dat het meest gewenste middel geen toelating kan krijgen in Nederland. Mede op basis van door PT uitgevoerd onderzoek is Gallant toegelaten.
- Valse meeldauw in **peterselie**. In 2005 en 2006 gold een vrijstelling voor het gebruik van Previcur N in peterselie. Deze vrijstelling is weer aangevraagd voor 2007, maar niet gekregen omdat Paraat in 2006 toegelaten is. Daarnaast is een derdenuitbreiding aangevraagd voor een ander fungicide.
- Onkruid in **peulvruchten**. Bestrijding is lastig uit te voeren. In 2006 is nagegaan welke middelen beschikbaar kunnen komen. Verwacht wordt dat in 2007 het proces start om een toelating te realiseren.
- Slakkenbestrijding in **alle gewassen**. In 2005 verviel de toelating van metaldehyde slakkenkorrels. Gelukkig kon de toelating op tijd hersteld worden, maar wel met de beperking dat het product alleen gebruikt mag worden tussen 1 maart en 31 augustus.

Voor vragen over gewasbescherming in de akkerbouw of het melden van knelpunten kunt u terecht bij:
Gea Bouwman, telefoon 06 - 10 95 75 86, e-mail g.bouwman@hpa.agro.nl

